

OLGA KURHAJCOVÁ • PETER KURHAJEC

Nad evanjeliom

Liturgický rok C

OLGA KURHAJCOVÁ – PETER KURHAJEC

NAD EVANJELIOM

Nedeľné zamyslenia s príbehmi zo života

Liturgický rok C

www.horcicneznko.sk

Vydavateľstvo: Juraj Štefuň – GEORG, Žilina, www.kniharstvogeorg.sk

Text: Olga Kurhajcová, Peter Kurhajec 2022

Grafická úprava: Juraj Kačjak

Jazyková úprava: Elena Režná

S cirkevným schválením

Nihil obstat: ThLic. Jozef Šoška, cenzor Žilinskej diecézy

ISBN 978-80-8154-324-1

OLGA KURHAJCOVÁ • PETER KURHAJEC

Nad evanjeliom

Liturgický rok C

Nedeľné zamyslenia
s príbehmi zo života

HORČIČNÉ ZRNKÁ

OBSAH

PREDSLOV	7
BDEJTE! (1. adventná nedeľa)	8
PRIPRAVTE CESTU PÁNOVI (2. adventná nedeľa)	12
ČO MÁME ROBIŤ? (3. adventná nedeľa)	16
POŽEHNANÁ SI MEDZI ŽENAMI (4. adventná nedeľa)	19
NÁVŠTEVA PASTIEROV (slávnosť Narodenia Pána)	22
DVANÁSTROČNÝ JEŽIŠ V CHRÁME (sviatok Svätej rodiny)	25
PROLÓG (2. nedeľa po Narodení Pána)	29
POKUŠENIE NA PÚŠTI (1. pôstna nedeľa)	32
PREMENENIE PÁNA (2. pôstna nedeľa)	36
SPRAVODLIVOSŤ VERZUS MILOSRDENSTVO (3. pôstna nedeľa)	40
PODOBNENSTVO O MILOSRDNOM OTCOVI A DVOCH STRATENÝCH SYNOCH (4. pôstna nedeľa)	43
JEŽIŠ A CUDZOLOŽNICA (5. pôstna nedeľa)	48
JEŽIŠOV SLÁVNOSTNÝ VSTUP DO JERUZALEMA (Kvetná nedeľa)	51
VSTAL Z MŔTVYCH! (nedeľa Pánovho zmŕtvychvstania)	55
TOMÁŠ A KRISTOVE RANY (2. veľkonočná nedeľa)	58
JEŽIŠOVO ZJAVENIE PRI TIBERIADSKOM MORI (3. veľkonočná nedeľa)	61
DOBRÝ PASTIER (4. veľkonočná nedeľa)	66
NOVÉ PRIKÁZANIE (5. veľkonočná nedeľa)	69
KTO MA MILUJE, BUDE ZACHOVÁVAŤ MOJE SLOVO (6. veľkonočná nedeľa)	72
ABY VŠETCI JEDNO BOLI (7. veľkonočná nedeľa)	76
PÁNOV KRST (1. nedeľa cez rok)	81
SVADBA V KÁNE GALILEJSKEJ (2. nedeľa cez rok)	84
DUCH PÁNA JE NADO MNOU (3. nedeľa cez rok)	89
MEDZI VLASTNÝCH PRIŠIEL, A VLASTNÍ HO NEPRIJALI (4. nedeľa cez rok)	93
ZÁZRAČNÝ RYBOLOV (5. nedeľa cez rok)	96
JEŽIŠOVE BLAHOŠLAVENSTVÁ (6. nedeľa cez rok)	101
MILUJTE SVOJICH NEPRIATEĽOV (7. nedeľa cez rok)	104

MÔŽE VIESTĽ SLEPÝ SLEPÉHO? (8. nedeľa cez rok)	108
PANE, NIE SOM HODEN, ABY SI VOŠIEL POD MOJU STRECHU (9. nedeľa cez rok)	111
VZKRIESENIE SYNA NAIMSKEJ VDOVY (10. nedeľa cez rok)	115
KAJÚCA HRIEŠNICA (11. nedeľa cez rok)	118
ZA KOHO MA POKLADÁTE? (12. nedeľa cez rok)	123
KTO POLOŽÍ RUKU NA PLUH A OBZERÁ SA SPÄŤ, NIE JE SÚCI PRE BOŽIE KRÁĽOVSTVO (13. nedeľa cez rok)	127
CHOĎTE A OHLASUJTE EVANJELIUM! (14. nedeľa cez rok)	130
MILOSRDNÝ SAMARITÁN (15. nedeľa cez rok)	134
MARTA A MÁRIA (16. nedeľa cez rok)	140
OTČE NÁŠ! (17. nedeľa cez rok)	143
CHRÁŇTE SA CHAMTIVOSTI (18. nedeľa cez rok)	146
BEDRÁ MAJTE OPÁSANÉ A LAMPY ZAŽATÉ! (19. nedeľa cez rok)	150
OHEŇ SOM PRIŠIEL VRHNÚŤ NA ZEM (20. nedeľa cez rok)	154
USILUJTE SA VOJSŤ TESNOU BRÁNOU (21. nedeľa cez rok)	157
AK ŤA NIEKTO POZVE NA SVADBU, NESADAJ SI NA PRVÉ MIESTO (22. nedeľa cez rok)	161
KTO SA NEZRIEKNE VŠETKÉHO, ČO MÁ, NEMÔŽE BYŤ MOJÍM UČENÍKOM (23. nedeľa cez rok)	164
ZATÚLANÁ OVCA A STRATENÁ DRACHMA (24. nedeľa cez rok)	168
PÁN POCHVÁLIL NEPOCTIVÉHO SPRÁVCU (25. nedeľa cez rok)	172
BOHÁČ A LAZÁR (26. nedeľa cez rok)	175
PANE, DAJ NÁM VÄČŠIU VIERU (27. nedeľa cez rok)	181
DESAŤ MALOMOCNÝCH (28. nedeľa cez rok)	184
SUDCA A VDOVA (29. nedeľa cez rok)	187
FARIZEJ A MÝTNIK (30. nedeľa cez rok)	190
JEŽIŠ A ZACHEJ (31. nedeľa cez rok)	196
SPOR O VZKRIESENÍ (32. nedeľa cez rok)	201
O POSLEDNÝCH DŇOCH (33. nedeľa cez rok)	204
JEŽIŠU, SPOMEŇ SI NA MŇA, KEĎ PRÍDEŠ DO SVOJHO KRÁĽOVSTVA (34. nedeľa cez rok)	208
POUŽITÁ LITERATÚRA	212

JEŽIŠOVO ZJAVENIE PRI TIBERIADSKOM MORI

(3. veľkonočná nedela)

Ježiš sa znova zjavil učeníkom pri Tiberiadskom mori. A zjavil sa takto: Boli spolu Šimon Peter, Tomáš, nazývaný Didymus, Natanael z Kány Galilejskej, Zebedejovi synovia a iní dvaja z jeho učeníkov. Šimon Peter im povedal: „Idem loviť ryby.“ Povedali mu: „Pôjdeme aj my s tebou.“ Išli a nastúpili na loď. Ale tej noci nechytli nič. Keď sa už rozodnilo, stál Ježiš na brehu; ale učeníci nevedeli, že je to Ježiš. A Ježiš sa ich opýtal: „Deti, máte niečo na jedenie?“ Odpovedali mu: „Nemáme.“ On im povedal: „Spustite sieť z pravej strany lode a nájdete.“ Oni spustili a pre množstvo rýb ju už nevládali vyťahovať. Učeník, ktorého Ježiš miloval, povedal Petrovi: „To je Pán.“ Len čo Šimon Peter počul, že je to Pán, pripásal si šaty – bol totiž nahý – a skočil do mora. Ostatní učeníci prišli na loď, lebo neboli ďaleko od brehu, len asi dvesto laktov, a sieť s rybami ťahali za sebou. Keď vystúpili na breh, videli rozloženú pahrebu a na nej položenú rybu a chlieb. Ježiš im povedal: „Doneste z rýb, čo ste teraz chytili!“ Šimon Peter šiel a vytiahol na breh sieť plnú veľkých rýb. Bolo ich stopäťdesiattri. A hoci ich bolo toľko, sieť sa nepretrhla. Ježiš im povedal: „Poďte jesť!“ A nik z učeníkov sa ho neodvážil spýtať: „Kto si?“ lebo vedeli, že je to Pán. Ježiš pristúpil, vzal chlieb a dával im; podobne aj rybu. To sa Ježiš učeníkom zjavil už tretí raz od svojho zmŕtvychvstania.

Keď sa najedli, Ježiš sa opýtal Šimona Petra: „Šimon, syn Jánov, miluješ ma väčšmi ako títo?“ Odpovedal mu: „Áno, Pane, ty vieš, že ťa mám rád.“ Ježiš mu povedal: „Pas moje baránky.“ Opýtal sa ho aj druhý raz: „Šimon, syn Jánov, miluješ ma?“ On mu odpovedal: „Áno, Pane, ty vieš, že ťa mám rád.“ Ježiš mu povedal: „Pas moje ovce!“ Pýtal sa ho tretí raz: „Šimon, syn Jánov, máš ma rád?“ Petra zarmútilo, že sa ho tretí raz spýtal: „Máš ma rád?“, a povedal mu: „Pane, ty vieš všetko, ty dobre vieš, že ťa mám rád.“ Ježiš mu povedal: „Pas moje ovce! Veru, veru, hovorím ti: Keď si bol mladší, sám si sa opásal a chodil si, kade si chcel. Ale keď zostarneš, vystrieš ruky, iný ťa opáše a povedie, kam nechceš.“ To povedal, aby naznačil, akou smrťou oslávi Boha. Ako to povedal, vyzval ho: „Pod' za mnou!“ (Jn 21, 1 – 19)

Lev Nikolajevič Tolstoj vo svojich spomienkach hovorí, ako raz cestoval s istým dôstojníkom. Ten si pred spaním zavesil na stenu ikonu a modlil sa.

Tolstoj sa ho opýtal: „A ty to ešte robievaš?“ Dôstojník to už na druhý deň neurobil a ani na ďalší. Mal iba zvyk a po náhodnej poznámke si uvedomil, že rituál už nepotrebuje. „Je možné,“ pýta sa Tolstoj, „že by niekto prestal vzdávať Bohu chválu pre jednu malú poznámku, ktorá ani nebola ironická?“

Iba živá viera je vystavená otázkam a nespokojnosti s jej dovtedajšou podobou. V loďke na Tiberiadskom mori sú prítomní apoštoli, ktorých predstavuje Písmo ako tých, ktorí o svoju vieru najviac zápasili. Sú to Peter, Tomáš a Natanael z Kány Galilejskej, v ktorého postave Jánovo evanjelium znamená prvého pochybovača o Ježišovi: Čo môže z Nazareta vyjsť dobré? Zároveň sú však títo istí učeníci tými, ktorí predniesli najkrajšie vyznania o Ježišovi: Natanael úplne na začiatku evanjelia: *Rabbi, ty si Boží Syn, ty si kráľ Izraela!* (Jn 1, 49), Peter uprostred: *My sme uverili a spoznali, že ty si Boží Svätý!* (Jn 6, 69) a Tomáš na záver: *Pán môj a Boh môj!* (Jn 20, 28).

Rybolov, na ktorom sa zúčastnili apoštoli, nie je úspešný, čo podčiarkuje aj použitý časový údaj *noc*. Situácia sa mení skoro ráno, s príchodom svetla, čo zároveň zdôrazňuje prítomnosť Ježiša. S ním nastáva nový deň (Jn 20, 1), ktorý rozháňa temnotu neviery, v ktorej sa nachádzajú učeníci. Ježiš oslovuje apoštolov *deti*, čo bolo oslovenie, ktoré sa bežne používalo v jánovskej prvotnej cirkevnej obci. Káže im hodiť siete na pravú stranu loďky, ktorá je v chápaní evanjelia správnou stranou.

Rýb, ktoré sa zachytia v sieti, je *stopäťdesiattri*. Tento presný údaj je v Jánovom evanjeliu prekvapujúci, keďže Ján používa často len približné vyjadrenia v spojení s časticami *asi, okolo*. Preto uvedenie konkrétneho čísla už od počiatkov cirkvi vyvolalo množstvo interpretácií. Najčastejšia – podľa svätého Hieronyma – vyjadruje poslanie apoštolov ohlasovať Kristovo učenie celému svetu, keďže v tom čase bolo známych *stopäťdesiattri* národov.

V obraze siete, ktorá sa napriek množstvu ulovených rýb nepretrhla, je vyjadrená túžba po jednote cirkvi. Garantom tejto jednoty má byť Peter, ktorý sám vyťahuje sieť na breh, i keď na rybolove boli účastní všetci apoštoli. Peter, hoci má medzi apoštolmi vedúce postavenie, nie je predstavený ako najdokonalejší z nich. Nie je to on, kto ako prvý rozpoznal Ježišovu prítomnosť medzi nimi.

V evanjeliomom texte je symbolov oveľa viac. Petrova nahota je obrazom jeho ľudskej krehkosti, ako i uvedomenia, že nemôže žiť iba sám zo seba, z vlastných predstáv a prianí. Jeho vrhnutie sa do vody a smerovanie k Ježišovi symbolizuje nového, krstom znovuzrodeného človeka. Predtým sa však prepáše šatami. Slovíčko *prepásať sa* je v Jánovom evanjeliu použité iba dva razy. Na tomto mieste a pri Poslednej večeri, keď sa zásterou prepásal Ježiš, aby umyl apoštolom nohy. Tento úkon u Ježiša symbolizuje postoj služobníka a u Petra rovnako naznačuje jeho vnútorný prerod a ochotu nasledovať Krista. Aj veta na konci úryvku (*keď zostarneš, vystrieš ruky, iný ťa opáše a povedie, kam nechceš*) je vyjadrením jeho nového spôsobu služby v cirkvi. V čase písania tohto evanjeliového úryvku už Peter nežil – preto autor jeho *opásanie* spojil v texte s mučeníckou smrťou, i keď čitateľovi sa opásanie so smrťou priamo nespája.

Na brehu čaká apoštolov rozložená pahreba, chlieb a ryba. Je to narážka na eucharistiu. Pozývajúcim je Ježiš, ktorý volá: *Podte jest!*, hoci ešte pred chvíľou sa pýtal: *Nemáte niečo na jedenie?* Zdá sa nám to nelogické, akoby v týchto dvoch vetách bol rozpor. Ale nie je. Cez otázku *Nemáte niečo na jedenie?* akoby očakával, že ho pozveme, čaká, čo mu ponúkne zo svojho, o čo sa s ním podelíme. A následne je to on sám, ktorý nás hostí a dáva nám neporovnateľne viac ako my jemu.

Toto sa v nás môže udiť pri každej svätej omši. My prinášame na oltár chlieb a víno, a predsa je to on sám, ktorý hovorí: *Vezmite a jedzte!*, dávajúc nám sám seba. Nie náhodou evanjelista túto udalosť lokalizuje na breh Tiberiadského mora, kde už predtým bol zástup poslucháčov svedkom, ako sa Slovo stalo Chlebom (Jn 6).

Rybolov je teda obrazom evanjelizácie v prvotnej cirkvi, ktorá v načúvaní Božiemu slovu a v ochote *prepásať sa* prijala Ježišov postoj za svoj vlastný. Lebo ľudia sa pre Krista nedajú získať iba slovami. Ktosi to vyjadril svojsky, no veľmi výstižne: „Môžeš rozprávať, čo chceš a akokoľvek sväto a pekne. Ak za tým nestoja skutky, sú to len prázdne reči. Dnes jedno gesto znamená viac ako celé litánie.“

Guy Gilbert v knihe *Bratr vyvržených* píše:

„Mladí gangstri mi často píšu: ‚Idem von z väzenia. Chcú ma dať do nejakého strediska pre prepustených väzňov. Ale ja tam nechcem ísť. Žijem stále ako na piesku. Potrebujem pevnú skalu. Prosím ťa, Guy, pomôž mi nájsť nejakého muža a ženu, ktorí by sa o mňa starali. Za jedlo a ubytovanie si zaplatím. Len mi, prosím, niekoho nájdí.‘

‚Hostiteľské rodiny‘ sa zrodili ako odpoveď na podobné volania o pomoc. V Paríži ich je v súčasnosti asi dvadsaťpäť (údaj z roku 1993). Občas prídu za mnou ľudia po prednáške s otázkou: ‚Radi by sme robili niečo užitočné. Mohli by sme dostať na starosť niektorého z tvojich chlapcov?‘

Málokedy sa v tejto službe ujmú bohatí ľudia. Raz sa stalo, že istá nóbl žena s osemnásťročnou dcérou prejavila záujem venovať sa problematickému chlapcovi. Ten sa prišiel k nej predstaviť v sprievode celej tlupy. Všetci sa pustili do nachystanej hostiny a správali sa tak, že zrazu sa stôl s jedlom a pitím rozpadol na dva kusy. Dcéra sa zhrozene zdvihla, bledá ako stena: ‚Mami! Náš stôl za osemsto frankov!‘

Pečená morka nám všetkým uviazla v krku. Vytratili sme sa a tým sa to všetko skončilo. Na chlapcov, ktorí vyrástli v biede, pôsobil prepych ako prejav agresivity voči nim.

Lepšie sa vyvíjal príbeh manželov, bývalých učiteľov, ktorí rovnako chceli umožniť niektorému z chlapcov začať žiť inak. Bývali v pomerne bohatej štvrti. Stalo sa, že raz za chlapcom, ktorý tam už istý čas býval, prišla v nočných hodinách na návštevu celá banda. Na druhý deň nebolo sťažnostiam od susedov konca kraja.

Do pol roka sa rodina zo štvrte odsťahovala. Kúpili si menší domček na predmestí, kde mohli bez problémov prijímať návštevy celých skupín mladých. Po čase som si od nich vypočul:

‚Odvtedy, čo u nás býva Tony, si uvedomujeme, ako sa mení náš pohľad na veci. Spočiatku bol voči nám nedôverčivý, a tak sme ho nechali žiť po starom. Nikdy nechodil domov pred druhou alebo tretou hodinou rannou. Sem-tam sme ho vídali večer pred odchodom a stávalo sa to čím ďalej, tým častejšie.‘

Jedného dňa prišiel s celou svojou partiou. Spočiatku sme sa ich báli. Správali sa hlučne a tým sa vlastne začali neprijemnosti

s domovníčkou. Čoskoro sme už pre ostatných neboli slušnými ľuďmi, ale tými, ku ktorým sa sťahujú darebáci z celej štvrte.

No my sme pochopili, že Tony svoju partiu potrebuje. Žil ňou a dýchal ňou. Nemohol by bez nej žiť. Preto sme súhlasili s tým, že jeho kamaráti budú k nám chodiť. Nikdy nič neukradli. Ale keď prešli bytom, nachádzali sme všade ohorky cigariet, poškriabané gramofónové platne a množstvo vecí na miestach, kam nepatrili... Ale hlavné bolo, že sme po každej ich návšteve nachádzali niečo nové v sebe samých. Objavovali sme, koľko miesta v našom živote dovtedy zaberali malichernosti, úplne zbytočné veci... Už sme nemohli a nechceli žiť ako predtým.

Tony mal v sebe divokú africkú krv. Prv než sme ho prijali, vždy sme sa snažili dávať nejaké prostriedky na rozvojový svet, ale boli to len také omrvinky zo stola. Stále sme žili v pohodlí a sebecke, a ani sme si to neuvedomovali. Teraz sme mali možnosť pomôcť rozvojovému svetu konkrétne. Tým, že sme venovali lásku a starostlivosť Tonymu.

Prinieslo nám to pokoj? Nie. Šťastie? Áno! Tony zmenil náš sebecký život!“

Kresťanstvo sa neposilní tým, že bude úzkostlivo strážiť minulosť vo svojich kostoloch, sakristiách a čistotu učenia v dogmách. Musí hľadať „sacrum“ vo svete. Otvoriť sa svetu, ktorý je otrávený a sklamaný, osloviť ho posolstvom Života, po ktorom márne túži a márne ho hľadá niekde inde. (Anton Srholec)

DOBRÝ PASTIER

(4. veľkonočná nedeľa)

Ježiš povedal: „Moje ovce počúvajú môj hlas, ja ich poznám a ony idú za mnou. Ja im dávam večný život. Nezahynú nikdy a nik mi ich nevytrhne z ruky. Môj Otec, ktorý mi ich dal, je väčší od všetkých a nik ich nemôže Otcovi vytrhnúť z ruky. Ja a Otec sme jedno.“ (Jn 10, 27 – 30)

Spisovateľ Albert Camus (1913 – 1960) v románe *Pád* opisuje príbeh známeho človeka, ktorý by sa vo svojom živote mohol tešiť z úspechu a spoločenskej úcty, keby... Keby v minulosti pomohol topiacej sa dievčine. Pritom nikto ho pri jeho zlyhaní nevidel a jeho život navonok plynul ďalej rovnako ako predtým. Ľudia ho vždy považovali za slušného človeka, preukazovali mu úctu. Ale on stratil chuť do života, mal výčitky svedomia. V tomto rozpolžení raz zvolal: „Ó, dievča, skoč do vody ešte raz, aby som dostal šancu zachrániť nás oboch!“

Vieme si predstaviť, že aj Peter, ktorý Ježiša tri razy zaprel, cítil potrebu svoje zlyhanie napraviť. Svoju „druhú šancu“ dostáva pri Tiberiadskom mori (výklad 3. veľkonočnej nedele). Rozložené ohnisko a rozžeravené uhlie na brehu jazera pripomínajú scénu z nádvorja veľkňazovho domu. Tu Peter pri ohni tri razy v strachu poprel svoju príslušnosť k Ježišovi. Teraz, pri stretnutí so Vzkrieseným, dostáva tri iné otázky, ktoré mu dávajú príležitosť na nový začiatok.

Keď sa Ježiš Petra pýta *Miluješ ma?* či *Máš ma rád?*, oslovuje ho vlastným menom: Šimon, syn Jánov! Nie menom *Peter*, *Skala*, ktoré sa spájalo s jeho úlohou v cirkvi. Chcel s ním hovoriť o láske, o vzťahu, nie o úrade. Najskôr musí mať človek s Kristom vzťah, až potom ho môže nasledovať v službe.

Vo svojich otázkach *Miluješ ma?* Ježiš používa slovo *agapao*, ktorým sa pýta na bezpodmienečnú lásku. Jeho otázky znejú v zmysle: *Zasväcuješ mi svoj život?* Peter odpovedá len (fileo): *Mám ťa rád*. Týmto slovesom vyjadruje, že je schopný nanajvýš priateľskej lásky – jeho odpoveď znie v zmysle, že

ho má hlboko rád, obdivuje ho. Peter sa v tomto rozhovore javí ako múdry a pokorný človek, ktorý pozná vlastnú slabosť a nesľubuje viac, ako môže dať.

Pri poslednej otázke sa Ježiš znižuje na Petrovu úroveň a pýta sa len „slabším obsahom“ slovesa (fileo): *Máš ma rád?* Prijíma Petrovu lásku takú, aká je. V Biblii veľa rás nachádzame neschopnosť stvorenia plne odpovedať na nesmiernosť Božej lásky. Symbolicky to vyjadruje už prvá kapitola Knihy Genezis, kde Boh na tretí deň žiada od zeme, aby sa *zazelenala zeleňou*, a ona namiesto toho len *vydala zeleň* (Gn 1, 11). Boh žiada od zeme to „najvyššie“, zem však odpovedá len tak, ako je toho schopná, teda „najvyššie možným“.

Trojité odpoveď v židovstve mala charakter záväzku. Peter dostal od Ježiša poverenie viesť celú Cirkev, ktorej súčasť tvoria aj tí najslabší a najzraniteľnejší, zahrnutí v symbole baránkov. Pritom však Ježiš stále hovorí o svojich baránoch a o svojich ovciach. Petrovi sú iba zverené – má sa o ne starať, ochraňovať ich, privádzať na pastvu. Pastierom i pastvou je Ježiš.

To, čo Ježiš od Petra a od každého svojho nasledovníka vyžaduje, je láska, vzťah s ním. Iste, pri plnení poslania v živote sú dôležité aj iné vlastnosti, láska je však nevyhnutná. A následne aj z toho mála, čo človek má, z jeho „piatich chlebov a dvoch rýb“, môže časom vzísť dielo, ktoré bude presahovať ľudské predstavy.

V knihe s názvom *Údolím Kwai* opisuje kapitán írskoho pluku Ernest Gordon vlastné spomienky na život v zajateckom tábore pri rieke Kwai v Japonsku. Zajatci tam stavali železnice v džungli. Denne pracovali desať hodín v neznesiteľných horúčavách, v hustých mrakoch komárov a pod hrozbou namierených guľometov. Nik nesmel vynechať prácu bez lekárskeho povolenia, ale lekára v tábore nebolo. Neboli lieky pre chorých, neboli priestory pre ranených a zomierajúcich. Celodenná strava pozostávala z malej porcie ryže.

Zdatní vojaci sa čoskoro premenili na zástup kostlivcov. Výsledkom bolo, že každý začal žiť sám pre seba. Človek sa zmenil na divoča. Jeden druhému nepomohol, ba ľudia si kradli navzájom

stravu i šatstvo. Keď daktorý chudák padol v práci, nik sa o neho nepostaral. Boli si celkom cudzí – ako zvieratá.

Na záškrt ochorel aj kapitán Gordon. Myslel si, že si ho nikto nevšimne a že už nikdy neuvidí krásne Írsko. Ale dvaja desiatnici, Miller a Moore, sa ho ujali a striedali sa pri jeho lôžku. Raz im kapitán povedal: „Ja som hľadal Boha, ale nenašiel som ho!“ Miller mu odpovedal: „Spomeňte si na starú anglickú báseň:

Hľadal som svoju dušu, a nepodarilo sa mi nájsť ju.

Hľadal som svojho Boha, a neohlásil sa mi.

Hľadal som svojho brata a v ňom som našiel všetko.“

Gordon pod dojmom týchto slov napísal: „Na týchto dvoch chlapcoch som videl, že majú najväčšiu silu na svete, lebo majú lásku. Lásku, ktorá sa vie obetovať pre druhých. Pochopil som to, keď sa okolo nich začali zhromažďovať skupiny zajatcov, ktorí v ich obetavej láske nachádzali vieru v Boha.“

Spoločne sa začali modlievať každý večer žalm: *Pán je môj pastier, nič mi nechýba*. Postavili si z trstiny a bambusu kaplnku, ktorá bola srdcom tábora. Prestali si kradnúť, posluhovali si navzájom. Vďaka dielu týchto desiatnikov sa „peklo džungle“ začalo meniť na „údolie nádeje“.

„Obidvaja napokon, ako som sa dozvedel po skončení vojny, zahynuli,“ povedal záverom Ernest Gordon. „Ale mnohí iní, ktorí sme sa vrátili domov, sme spomínali na ich svedectvo. Niektorí z nás dokonca zasvätili svoj život Bohu v službe bratom. Ja sám som sa stal kňazom a svedčím, ako som videl celkom zblízka, kam až sa môžu dostať tí, ktorí nachádzajú Boha, keď hľadajú bratov.“

NOVÉ PRIKÁZANIE

(5. veľkonočná nedeľa)

Ježiš namočil smidku chleba a dal ju Judášovi, synovi Šimona Iškariotského. A hneď po tejto smidke vošiel do neho satan. Ježiš mu povedal: „Čo chceš urobiť, urob čo najskôr.“ Ale nik zo stolujúcich nerozumel, prečo mu to povedal. Keď Judáš vyšiel z večeradla, Ježiš povedal: „Teraz je Syn človeka oslávený a v ňom je oslávený Boh. A keď je Boh oslávený v ňom, aj Boh jeho v sebe oslávi, a čoskoro ho oslávi. Deti moje, ešte chvíľku som s vami. Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa milovali navzájom. Aby ste sa aj vy vzájomne milovali, ako som ja miloval vás. Podľa toho spoznajú všetci, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať.“ (Jn 13, 26 – 28, 31 – 33a, 34, 35)

Teológovia diskutujú o tom, či bol Judáš pri poslednej večeri prítomný až do okamihu premenenia, alebo odišiel skôr. V rumunských kláštoroch možno vidieť obrazy, ktoré podporujú mienku biblistov o jeho prítomnosti počas tohto okamihu. Znázorňujú Judáša, ako vychádza z večeradla von a vracia. Prijal síce telo Krista, ale nemohol ho v sebe zničiť. Ide samozrejme o apokryfnú predstavu, ktorá však vyjadruje pravdivú myšlienku: premena, ktorú my nie sme ochotní prijať, sa pre nás stáva „nestráviteľnou“.

Hoci najstaršie spisy cirkevných Otcov svedčia, že Judášova osoba bola od počiatkov vnímaná ako prototyp zradcu a udavača, v apokryfnej literatúre naopak nachádzame zmierlivejší postoj k Judášovi. Napríklad v jednom zo spisov z 2. storočia Peter vystupuje proti diablu a viní ho za opantanie Judáša: „Ty si donútil môjho spoluúčeníka a spoluapoštola Judáša k bezbožnému konaniu, aby zradil nášho Pána Ježiša Krista.“ Z apokryfných zdrojov sa zdá, akoby bol Judáš v očiach učeníkov znova rehabilitovaný a nanovo zaradený do skupiny Dvanástich. Aj zodpovednosť za jeho skutok je pripísaná diablu, čím je oslabené slobodné rozhodnutie Judáša.

Keď Ježiš predpovedá zradu, povie: *Jeden z vás ma zradí.* (Jn 13, 21). Následne sa učeníci začnú jeden po druhom pýtať: *Som to azda ja, Pane?* Nie sú si istí sami sebou, vnímajú, že skutok zrady sa môže dotýkať každého z nich.

V skúške neobstojí ani Peter, ktorý sa v tej chvíli pýta: *Pane, prečo nemôžem ísť za tebou?* A hneď sľubuje: *Aj život položím za teba!* Pre každého z nás sú osoby Judáša i Petra varovaním pred sebaistotou, pred nepoznanými hlbkami vlastného vnútra.

Judášovou zradou sa začína „Ježišova hodina“, keď sa zdá, že zlo premáha svetlo a zrada lásku. A práve toto je hodina naplnenia jeho poslania vo svete (Jn 12, 27). Preto ju dokáže vnímať ako hodinu svojho oslávenia: *Teraz je Syn človeka oslávený a v ňom je oslávený Boh*. Typickou črtou evanjelia podľa Jána je, že nehľadá na kríž a vzkriesenie ako na dve odlišné po sebe nasledujúce udalosti. Pre Jána vzkriesenie znamená pohľad na kríž z Božej perspektívy – očami viery.

Ježiš vo chvíľach blížiacej sa smrti dáva svojim učeníkom nové prikázanie: aby sa milovali navzájom, ako on miloval ich. V skutočnosti to však nie je prikázanie, ale ponuka. Lásku nemožno prikázať. Ján v úvode Ježišovej reči používa oslovenie *deti moje*, doslova *detičky, drobčekovia*, rovnaké ako to, ktorým sa bežne oslovovali kresťania v komunite zhromaždenej okolo tohto apoštola. Nežné oslovenie prvých kresťanov môže mať pre nás aj iný význam. Naznačuje nám, že v žití lásky vždy budeme deťmi, ktoré sa stále budú mať čo učiť.

Chceli by sme vydávať svedectvo o Bohu, ale sotva ním niekoho oslovíme. Možno je to práve tým, že sme zabudli, že Boh má viac ako šesť miliárd tváří. Že sa ukrýva v každom človeku. Len ak stratíme čas starostou o bližneho, môžeme si byť istí, že na schôdzku s Bohom prídeme načas.

„Prišiel ku mne jeden zúfalý človek a ja som ho odbavil nakrátko niekoľkými zbožnými vetičkami a hlúpostami, plnými nezáujmu a pokrytectva, a to napriek tomu, že som vedel, že on potreboval priateľa. Našiel však iba studeného radcu.

Inokedy som bol navštíviť svoju starkú v domove dôchodcov. Priniesol som jej balíček drobností. Ale keď začala, neviem už po koľký raz, odmotávať kľbko svojich nešťastí a bolestí, rýchlo som

sa rozlúčil. Čakala ma ešte kopa povinností. A ona chuderka ostala tam sama s tým neužitočným balíčkom v rukách a so sklamaním v tvári aj v duši...”

„Už to ďalej nevydržím... Nevládzem,“ sťažovala sa mi suseda. Čože som mohol urobiť ja? „Milá pani, musíte byť trpezlivá. Dôverujte v Boha. Uvidíte, že on sa nejako postará. Viete, svätý František Saleský hovorí, že...”

A opäť len frázy o tom, ako znášať utrpenie. Ved' najľahšie sa znáša cudzie utrpenie. Vidíme seba v týchto situáciách?

Len ak stratíme čas starosťou o blížneho, môžeme si byť istí, že na schôdzku s Bohom prídeme načas.

